

Vážené čtenářky, vážení čtenáři,
v lednu 2023 jsme se po půlroční rekonstrukci střechy a horního patra naší budovy přestěhovali zpět na svá místa a započali nový rok činnosti. Jsme rádi, že se nám rekonstrukcí zlepšily pracovní podmínky v kancelářích, zkvalitnili jsme ubytovací prostory a získali nové suché a čisté skladovací prostory na zrekonstruované půdě DIVIZNY. Celý rok, každou naši činnost, jsme se snažili naplňovat naše poslání a vizi. Jestli se nám to podařilo, necháme na posouzení Vás. Naši snahou bylo pokračovat (kromě krátkodobých výukových programů a vzdělávacích akcí pro pedagogy) v přípravě a realizaci dlouhodobějších vzdělávacích cyklů pro školy, a to se povedlo. Chceme přímo a dlouhodobě pracovat s některými skupinami dětí a pedagogů a tento druh služby nám to umožňuje. Jak se ukazuje, i pro pedagogy je tento druh činnosti vítanou změnou a krokem správným směrem.

V tomto roce jsme započali také tvorbu nových webových stránek a působení na sociálních sítích. Důvod je jediný – co nejvíce se přiblížit pedagogům, žákům a dalším, kteří využívají naše služby. Děkujeme Vám, že jste se i v roce 2023 účastnili našich akcí a programů, velmi si toho vážíme.

Za celý tým SEV DIVIZNA Liberec
Aleš Kočí

EKOŠKOLA

Mezinárodní program EKOŠKOLA spojuje na škole environmentální výchovu s praktickými kroky vedoucími k ekologizaci jejího provozu. Možnost zapojení do programu je tradiční součástí nabídky SEV DIVIZNA Liberec školám. Při jeho naplňování úzce spolupracujeme s celorepublikovým koordinátorem, vzdělávacím centrem TEREZA v Praze.

Naše středisko tento program v Libereckém kraji koordinuje již sedmáctým rokem. V roce 2023 se do něj zapojilo celkem devět škol. ZŠ Plavy se v roce 2023 vydala na „Zelenou cestu“ a získala tak možnost užívat Zelenou vlnku EKOŠKOLA. Program EKOŠKOLA je nabízen i mateřským školám. EKOŠKOLKY pomáhají dětem, učitelům a rodičům udělat ze školky příjemnější, demokratičtější a přírodě bližší místo k životu. V Libereckém kraji byly zapojeny dvě mateřské školy. MŠ Matoušova získala v loňském roce bronzový certifikát.

Program Škola pro udržitelný život

Škola pro udržitelný život (ŠUŽ), vyhlašovaná Střediskem ekologické výchovy SEVER Horní Maršov, je program, který pomáhá školám přispívat ke zlepšování životního prostředí a kvality života ve svém okolí. Prostřednictvím projektů žáci, učitelé a místní komunita podporují udržitelný rozvoj místa a děti se tak učí důležitým dovednostem pro život. Zaměřujeme se na téma klimatické změny a udržitelného života v obci.

V Libereckém kraji koordinuje Škola pro udržitelný život SEV DIVIZNA Liberec. Nabízíme školám metodickou a konzultační pomoc, metodické materiály a další vzdělávání pedagogů. O aktuálním dění jsou zapojené školy informovány prostřednictvím newsletteru.

V roce 2023 v Libereckém kraji ukončily celoroční program ZŠ Partyzánská v České Lípě a ZŠ Dubá. Žáci v ZŠ Partyzánská se zaměřili na problematiku plýtvání s elektřinou a hledali kroky vedoucí k šetření energiemi. V ZŠ Dubá vytvořili plakát motivující k separaci a recyklaci hliníku, který v jejich obci tvoří výrazný podíl ve směsném odpadu. V září vstoupila do klimatické ŠUŽ v Libereckém kraji ZŠ Stráž nad Nisou a do udržitelné ŠUŽ nová třída ze ZŠ Dubá.

Kdo jsme?

SEV DIVIZNA Liberec je denní specializované pracoviště na podporu a realizaci environmentální výchovy a v této oblasti poskytuje následující služby:

- realizuje ekologické výukové programy pro děti z mateřských škol, žáky základních a středních škol. Výukové programy vedou zkušení a odborně zdatní lektori.
 - používá interaktivní formy a metody
 - preferuje kontakt s přírodou a výchovu prožitkem
 - reaguje na aktuální témata
 - pomáhá školám v realizaci průřezového tématu RVP – environmentální výchova
- pořádá odborné semináře, exkurze či dílny pro studenty pedagogických fakult, pedagogické pracovníky, vedoucí dětských kroužků a oddílů, širokou veřejnost atp.
- realizuje výukové aktivity v areálu Zoo Liberec (výukové programy, komentované prohlídky)
- realizuje osvětové akce pro širokou veřejnost
- zajišťuje metodickou pomoc koordinátorům EVVO na školách, metodickou pomoc pro zpracovávání ŠVP
- zpřístupňuje knihovnu publikací k ekologické výchově a půjčuje netradiční výukové pomůcky
- komunikuje s ostatními organizacemi realizujícími EVVO v regionu i po celé republice
- spolupracuje s ostatními zoologickými zahradami v oblasti vzdělávacích aktivit (metodika, inspirace, profesní růst...)
- koordinuje síť škol v Libereckém kraji se zájmem o ekologickou výchovu (M.R.K.E.V., Ekoškola, ŠUŽ)

Poslání SEV DIVIZNA Liberec

SEV DIVIZNA Liberec svými aktivitami prostřednictvím environmentální výchovy podporuje a rozvíjí zodpovědnější chování lidí vůči všemu živému i neživému, tradicím, přírodě, krajině i planetě.

Jak je naše pojetí environmentální výchovy?

Environmentální výchova vede ke kladnému vztahu k přírodě, k respektování přírody a kulturní pestrosti a posiluje souměřitelnost s celkem. Člověk chápe důsledky svého chování, přijímá zodpovědnost za svá rozhodnutí a jedná dle zásad uvědomělé skromnosti.

Pro zaměstnance

• Příměstské tábory

Jako každý rok, i tentokrát jsme pořádali týdenní příměstský tábor pro děti a vnučata zaměstnanců zoo. Jeho letošním tématem byli Rytíři z Divozelu. Při každodenních dobrodružstvích jsme posilovali své rytířské ctnosti a naše cesty tentokrát mířily nejen na zříceniny a hradiště v okolí Liberce, ale také do kovářské dílny nebo koňské stáje. Celkem se tábora zúčastnilo 16 dětí. Tábor proběhl hladce a uzavřel svůj běh společnou vernisáží pro rodiče, na které bylo možné vidět unikátní artefakty z celého týdne.

Pro veřejnost

• Den Země a Den zvířat

Lektori SEV DIVIZNA Liberec se, jako každoročně, aktivně zapojili v areálu zoo do dubnových oslav Dne Země spojených s oficiálním odstartováním kampaně „30 dnů pro Zemi“. Součástí interaktivního stanoviště byla výtvarná dílnička přibližující vybrané druhy ohrožených zvířat chovaných v liberecké zoo.

V říjnu pak, na tradiční oslavy Dne zvířat, které jsou spjaté se svátkem svatého Františka z Assisi – ochránce a patrona všech zvířat, bylo pro malé i velké návštěvníky připraveno interaktivní stanoviště seznamující zájemce netradiční formou s různými nečekanými rekordy ze světa zvířat.

Odborní lektori SEV DIVIZNA Liberec také pomohli zajistit na obou akcích pro zájemce z řad návštěvníků speciální komentované prohlídky zoologické zahrady.

Pro školní kolektivy

• Ekologické výukové programy a jiné výukové aktivity

SEV DIVIZNA Liberec nabízí mateřským, základním a středním školám širokou nabídku ekologických výukových programů a výukové aktivity v areálu Zoo Liberec. Naše programy se odehrávají nejen v učebně a na zahradě DIVIZNY, ale využijeme i blízký les, zoologickou zahradu nebo při exkurzích i vzdálenější Vesec či Žizerské hory.

Ekologické výukové programy a výukové aktivity mají podobu dvou až tříhodinových bloků či půldenních exkurzí, dotýkají se průřezového tématu Environmentální výchova (v některých případech Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, popřípadě Osobnostní a sociální výchova) a reagují tak na platné RVP.

Mezi naše novinky v roce 2023 patřil výukový program v zoo Má to smysl určený pro 3. – 8. třídy základních škol. Děti se při něm seznamují se smyslovým vnímáním zvířat na příkladech druhů v zoo. Poznávají význam jednotlivých smyslů, zvláštnosti a rekordy ve zvířecí říši a odlišnosti od světa lidí, při praktických činnostech využijí i své vlastní smysly. Pro střední školu jsme nově nabídli exkurzi Na císařské stezce, která zavede účastníky za rozmanitou přírodou Veseckého údolí a na rozhlednu Císařský kámen.

Začátkem roku 2023 byla realizace některých programů ještě omezena nebo přesunuta do náhradních prostor v budově Lidových sadů z důvodu rekonstrukce střechy v DIVIZNĚ, od února však už programy probíhaly v učebně a na zahradě DIVIZNY bez omezení. Celkem proběhlo 374 výukových programů, kterých se zúčastnilo 7039 dětí, a bylo odučeno 956,5 hodin. Klademe důraz na kontakt dětí s přírodou a pohyb venku, proto 70 % programů proběhlo v terénu.

	MŠ	ZŠ	SŠ	VŠ
počet programů	43	307	23	1
počet účastníků	800	5780	437	22

• Celoroční výukové programy pro ZŠ

V roce 2023 jsme nabídli 3 druhy celoročních výukových programů. V červnu 2023 je úspěšně zakončilo 10 tříd, na podzim 2023 se na nový školní rok přihlásilo 11 tříd.

Finanční zpráva SEV DIVIZNA Liberec za rok 2023

Celkové neinvestiční výdaje/náklady	6 193 480,92 Kč
Příjmy/výnosy z vlastní činnosti – celkem	547 284,32 Kč
Dotace, příspěvky, dary – celkem	5 416 070,42 Kč
Příjmy/výnosy – celkem	5 963 354,74 Kč

Personální zajištění

Březinová Pavlína
Činčerová Helena
Havle Leoš
Hudcová Alice
Kočí Aleš
Nováková Miroslava
Plachá Petra
Plener Tomáš do 30. 9. 2023
Řepík Michal
Šíp Ondřej

Poděkování patří všem, kteří se podíleli na realizaci našich akcí. Zvláště děkujeme kolegům a dobrovolníkům ze Zoo Liberec za všestrannou pomoc a podporu.

SEV DIVIZNA Liberec

Středisko ekologické výchovy při Zoo Liberec
Javorová 33
Liberec 1, 46001
Telefon: 487 377 146 nebo 482 712 982
http://divizna.zooliberec.cz

Foto: archiv SEV DIVIZNA Liberec
Vytisknuto na recyklovaném papíru.

PRÍSPĚVKOVÁ ORGANIZACE
LIBERECKÉHO KRAJE

Pro pedagogické pracovníky, studenty pedagogické fakulty a další zájemce

V roce 2023 uspořádala SEV DIVIZNA Liberec 11 vzdělávacích akcí pro pedagogické pracovníky, studenty pedagogických fakult, pracovníky školských zařízení a středisek ekologické výchovy, vedoucí zájmových kroužků i další zájemce z řad veřejnosti. Během roku 2023 jsme zorganizovali 1 online přednášku, 2 exkurze, 5 odborných seminářů, 1 tvořivou dílnu, 1 setkání a 1 konferenci. Celkem absolvovalo realizované akce 223 účastníků, z toho bylo 138 pedagogů.

• Celostátní program M.R.K.E.V. (Malý rádce kvalitní ekologické výchovy)

V rámci programu M.R.K.E.V., který na celonárodní úrovni finančně podporuje Ministerstvo životního prostředí, funguje síť škol s hlubším zájmem o rozšíření svých aktivit v environmentální výchově. V současné době je do programu zapojeno téměř 700 škol z celé České republiky. Z Libereckého kraje, kde jej koordinuje SEV DIVIZNA Liberec, jich je 59. Zapojené školy mají možnost využít cenné služby, např. pravidelnou rozesílku časopisu pro ekogramotnost Bedrník, zaslání informací a materiálů o environmentální výchově, trvalý přístup do elektronického archivu Bedrníku či k aktuálním publikacím a pomůckám. Školy jsou informovány nejen o akcích v regionu zaměřených na ekologii, ale i o možnostech dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků a financování rozvoje ekologické výchovy.

• Krajská konference Liberecká M.R.K.E.V. 2023

V roce 2023 se uskutečnila již 20. konference Liberecká M.R.K.E.V. s tématem Můj aktivní rok pro přírodu. Zúčastnilo se jí celkem 50 zájemců z řad pedagogů, studentů, neziskových organizací, odborné veřejnosti či zástupců veřejné správy. V dopolední části jsme se tématu věnovali teoreticky díky přednášce PhDr. R. Kroufka z UJEP Ústí n. Labem. Nápady a možnosti, jak žáky zapojit, nám představili pracovníci ze Skautského institutu. Jak tyto akce podpořit finančně jsme se dozvěděli od paní V. Humlové z Nadace VIA. Během konference zaznělo několik příspěvků od samotných pedagogů, jak konkrétně pomáhají s dětmi v terénu. V odpolední části konference si účastníci vyzkoušeli nabízené aktivity v dílnách a přiložili ruce k dílu. Nedílnou součástí této konference bylo předávání již čtvrté řady ocenění Ještědská MRKEV 2023.

DIVIZNA
LIBEREC

SEV DIVIZNA
LIBEREC
VÝROČNÍ ZPRÁVA
2023